

РЕШЕНИЕ

№ 6904

гр. София, 03.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, V КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 06.11.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Пламен Горелски

ЧЛЕНОВЕ: Антони Йорданов
Димитрина Петрова

при участието на секретаря Зорница Димитрова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **9016** по описа за **2020** година докладвано от съдия Антони Йорданов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал.1 от ЗИНЗС. Образувано е по касационна жалба на Д. Т. М. срещу Решение № 2912/15.06.2020г. по описа на АССГ, 9-и състав по адм. дело № 9407/2019 г., с което е отхвърлена искова молба срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ [населено място] /ГДИН/ за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 5000 лева за периода от 14.06.2013 година до 06.04.2015 година, ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от 06.04.2015 година/ когато е преместен в Затвора- [населено място] до окончателното изплащане на сумата, вследствие на режим на водата в Затворническо общежитие“ К.“.

Касаторът твърди, че решението е постановено в противоречие както с материалния закон, така и при съществено противоречие с процесуалните правила. Претендира се, че предявените искове са доказани както по основание, така и по размер, с оглед наличието на причинно-следствена връзка между вреди и незаконосъобразно бездействие от страна на администрацията на затвора в [населено място]. Поради това се претендира отмяна на процесното решение и осъждане на ответника по предявената искова претенция. В с.з. се представлява от адв. А., който поддържа жалбата и претендира адв. хонорар.

Ответникът - ГДИН, редовно уведомен, не се представлява, чрез юриск. Н. Д. / с приложено пълномощно по д./ изразява подробно писмено становище по жалбата като

счита същата за неоснователна, претендира разности за юриск. възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, V-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК от надлежна страна, за която обжалваната част от съдебното решение е неблагоприятна, поради което е допустима. Разгледана по същество, е неоснователна.

Производството пред Административен съд София град е образувано по искова молба Д. Т. М. срещу ГД“ИН“ за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 5000 лева за периода от 14.06.2013 година до 06.04.2015 година, ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от 06.04.2015 година/ когато е преместен в Затвора- [населено място] до окончателното изплащане на сумата, вследствие на режим на водата в Затворническо общежитие“ К.“.

В исковата молба се твърди, че ищецът през посочените периоди е бил пребивавал в ЗО“ К. като през този период е имало режим на водата и е имало по 7 часа в денонощието вода и в резултат на това е бил принуден да се запасява с питейна вода в пластмасови шишета, предназначени за еднократна употреба и съответно да пие от тях, без да има възможност да ги дезинфектира, като такива вещи не са сред разрешените вещи на лишените от свобода, не е имал възможност да поддържа лична хигиена и е правел лошо впечатление на околните, а в горещите дни при липса на вода е било изключително трудно и в резултат на тези условия, той се е чувствал изключително неприятно и е правел лошо впечатление на околните, имал е постоянен дискомфорт, бил е психически натоварен и силно подтиснат, възприемал е, че срещу него се извършва неправда, нещо нередно и противоречащо с нормалните условия на живот в степен на жестоко, унижително и нечовешко отношение. Липсата на вода не е позволявала да се почиства тоалетната.

Съдът е установил от фактическа страна по делото, която напълно се споделя и от касационната инстанция, поради това не следва нейното преповтаряне. Въз основа на нея първоинстанционният съд е направил извод за неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Приел е, че липсва незаконосъобразно бездействие на административния орган да осигури постоянно течаща вода.

При така установеното от фактическа страна, касационната инстанция прави следните изводи:

Решението е валидно, допустимо и правилно. Не са налице сочените от касаторите отменителни основания. Съдът е изяснил напълно фактическата обстановка по делото, събрал е относимите за правилното решаване на спора доказателства, обсъдил ги е в тяхната взаимна връзка и предвид на с възраженията на страните и въз основа на това е направил точни правни изводи, които напълно се споделят от настоящата инстанция. Мотивираният извод за пълна неоснователност на иска е в съответствие с фактически установеното по делото.

Предявеният иск пред АССГ е осъдителен и с него се цели овъзмездяване на лишения от свобода вследствие на претърпени от него неимуществени вреди в резултат на нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС и отговорността на държавата се ангажира при доказано

подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение /чл. 3, ал. 1/, както при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража", изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност /чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС.

По силата на чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, искът по чл. 284, ал. 1 се разглежда по реда на Глава Е. от Административнопроцесуалния кодекс, а ал. 2 на текста сочи като ответници органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите.

В конкретната хипотеза, тъй като се претендират вреди от лошите условия в затвора и вследствие на което пребиваване и лошите условия там, ищецът е претърпял неимуществени вреди, предвид настъпилата законодателна промяна, искът се разглежда по реда на чл. 284 и сл. от ЗИНЗС и исковата защита следва да се реализира по реда на Глава 7 от ЗИНЗС.

Съгласно чл. 284, ал. 1 и 2 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. В случаите по чл. 3, ал. 2 съдът взема предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, в които се е изтърпявало наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, продължителността, както и други обстоятелства, които имат значение за правилното решаване на спора. Съгласно чл. 285 ЗИНЗС искът по чл. 284, ал. 1 се разглежда по реда на глава единадесета на АПК (чл. 203 и сл.), като искът се предявява пред административния съд по мястото на увреждането или по настоящия адрес на увредения срещу органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. В същото време чл. 205 АПК, приложим по силата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, изисква искът за обезщетение да се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността на държавата в лицето на държавен орган е гаранционно обезпечителна отговорност и затова пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата е в трудови или служебни правоотношения, от чиито актове действия или бездействия са причинени вредите или чиято дейност се възлага и обезпечавана от името и за сметка на юридическото лице.

Неоснователни са доводите на касатора за нарушение на материалния закон. За квалифицирането на едно бездействие като незаконосъобразно е необходимо да бъде установено неизпълнение на фактическо действие от страна на административен орган или длъжностно лице от администрацията, като е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие. Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Съгласно ал. 2 на текста за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в неосигуряване на подходящи битови условия, които уронват

човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Установяването на посочените от законодателя обстоятелства води до ангажиране на отговорността на държавата. ГДИН е този, който следва да докаже, че изнесените в исковата молба обстоятелства не кореспондират на действителността с всички допустими доказателства и доказателствени средства. В случая изнесените от ищеца факти, въз основа на които отхвърлен иска се опровергават от ответника и не се установяват по делото. В тази връзка се споделят всички изложени в процесното решение съображения за недоказаност на изложените факти и обстоятелства. Сочените в исковата молба обстоятелства са, че е имало режим на питейната вода, че хигиенните условия са били силно занижени, тъй като е имало режим на питейната вода, което е направило невъзможно поддържането на каквато и да било лична хигиена и вследствие на това ищецът е изпаднал в постоянен дискомфорт. В конкретния случай, правилни са изводите в процесното решение, че не се доказва от доказателствата по делото незаконосъобразно бездействие от страна на служителите на ответника. От събраните доказателства, неоспорени от страните е видно, че ищецът е пребивавал в ЗО“К.“от 14.06.2013 година до 06.04.2015 година, когато е преведен в Затвора в [населено място]. Не се доказва обаче че килията, в която е бил настанен е имало лоша хигиена, липса на течаща вода в килията, вследствие на което ищецът да е бил в невъзможност да поддържа лична хигиена. В нормата на чл. 3 от ЗИНЗС е регламентирано, че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отнасяне, като в ал. 2 в три точки са посочени съставите на изтезания, жестоко или нечовешко отношение. Тази забрана е във връзка със забраната за мъчение или нечовешко отнасяне, установена в чл. 29, ал. 1 от Конституцията, както и със забраната за изтезания, установена в чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Следва да бъде посочено, че нееднократно ЕСПЧ е посочвал в решенията си, че в общия случай присъдите и тяхното изпълнение не попадат в хипотезите на чл. 3 от Конвенцията, стига неудобствата и страданията, с които те обикновено са съпроводени да не надминават необходимото за изпълнението им. В решенията си ЕСПЧ подчертава, че приложението на чл. 3 от Конвенцията изисква засягането да води до унижение, което надминава това, което обикновено съпътства наказанието лишаване от свобода. (т. 111 от решението по делото Н. срещу България; т. 134 от решение по делото М. срещу България; т. 45 от решението по делото Т. Т. срещу България). В конкретния случай, от събраните по делото доказателства-както гласни, така и писмени, не може да се установи, че условията в Затворническото общежитие“ К.“ са неблагоприятни и че освен пряко водещи до унижително и недостойно отношение към него, са довели и до заплаха за неговото здраве поради липса на осъществени елементарни хигиенни стандарти, нито се доказва, че тези условия са в разрез с всякакви нормални етични стандарти и човешко отнасяне. Не се доказва незаконосъобразно бездействие от страна на служителите на ответника. В този смисъл липсва и нарушение на горепосочените правни норми, регламентиращи правата на лицата, изтърпяващи наказание лишаване от свобода. Настоящият съдебен състав, в заключение споделя извода в процесното решение, че не се установяват елементите от фактическия състав на чл. 284 от ЗИНЗС- бездействие на длъжностните лица на ответника по иска да осигурят нормални условия за пребиваване в Затворническото общежитие, „К.“ през процесния период като вследствие на това бездействие за ищеца да е настъпила вреда - неимуществена, която да е пряка и непосредствена последица от това бездействие и която вреда

следва да бъде репарирана. Липсва вредата, която да е пряка и непосредствена последица от бездействието на длъжностни лица на ответника и да се намира в причинна връзка със същото.

Правилни са и съображенията, относно иска за заплащане на законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, което има акцесорен характер и следва изхода на спора по отношение на главното вземане. Неоснователността на исковата претенция за заплащане на обезщетение обуславя искът за заплащане на законната лихва да бъде отхвърлен като неоснователен.

При така изложените съображения, процесното решение на съда като правилно и законосъобразно следва да бъде оставено в сила.

С оглед изхода на спора и своевременната претенция на проц. представител на ответника, следва да се присъдят разноски за юриск. възнаграждение в минимален размер от 100 лева.

Водим от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК Административен съд София град, V-ти касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2912/15.06.2020г. по описа на АССГ, 9-и състав по адм. дело № 9407/2019 г.;

ОСЪЖДА Д. Т. М., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ [населено място], сума в размер на 100 /сто/ лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.